

Дневникъ

(стенографически)

на

X^{то} Обикновено Народно Събрание

(първа редовна сесия.)

II заседание, понеделникъ, 18-й октомврий, 1899 год.

(Отворено въ 2³/₄ часътъ слѣдъ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на подпрѣдсѣдателя Д-ръ Сава Иванчовъ.)

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: (Звъни.)
Засѣданието се отваря.

Молиж секретаря г. Макавѣевъ да прочете списъка на г. г. прѣдставителитѣ, за да се види, кой присѣтствува и кой отсъствува отъ днешното засѣдание.

Секретарь Миланъ Макавѣевъ: (Прочита списъка.)
Отсъствуватъ г. г. прѣдставителитѣ: Апостолъ Сарж-Ивановъ, Григоръ Д. Начовичъ, Д-ръ Димитъръ Теодоровъ, Д-ръ Константинъ Стоиловъ, Иванъ Мандиковъ, Константинъ Апостоловъ, Кирилъ х. Яневъ, Минчо Нейчовъ, Младенъ Ивановъ, Никифоръ Влаевъ, Никола Хр. Габровски, Османъ-Бей Сали-Вѣевъ, Панайотъ Г. Чорбаджиевъ, Стефанъ Къойбашиевъ, Славчо Бабаджановъ, Стефанъ Хр. Савовъ, Тодоръ Мирковичъ и Христо Паназовъ.

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: Отъ 169 души народни прѣдставители, отсъствуватъ 18 души, слѣдователно нужното число прѣдставители за отварянето на засѣданието присѣтствува; заради това, прогласявамъ засѣданието за отворено.

Молиж г. секретаря Коста Ранковъ да прочете съкращения протоколъ отъ миналото засѣдание.

Секретарь Коста Ранковъ: (Прочита съкращения протоколъ отъ I-то засѣдание.)

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: Има ли нѣкой отъ г. г. прѣдставителитѣ да направи забѣлжка върху протокола отъ послѣдното засѣдание? (Никой не иска думата.) Понеже никой не прави бѣлжка, протоколътъ се приема за вѣренъ и точенъ.

На дневния редъ за днешното засѣдание на първо мѣсто имаме: избиране прѣдсѣдатель на Народното Съ-

брание. Догдѣто г. г. прѣдставителитѣ приготвятъ своитѣ бюлетини, за да гласоподаватъ за прѣдсѣдатель, давамъ 10 минути отдихъ.

(Слѣдъ отдихъ.)

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: (Звъни.)
Засѣданието се продължава.

Молиж секретаря г. Макавѣевъ да извика поименно г. г. прѣдставителитѣ, а всѣки отъ тѣзи послѣднитѣ, като чуе името си, да се яви и гласоподава. Сжщеврѣменно, молиж г. г. квесторитѣ: Досевъ, Календеровъ и Митовъ да заемжтъ мѣстата си при кутията, за да провѣржтъ бюлетинитѣ.

Секретарь Миланъ Макавѣевъ: (Чете списъка.) Атанасъ П. Краевъ, Атанасъ А. Буровъ, Александъръ Арсениевъ, Алекси Филиповъ, Алекси Бояджийски, Алекси п. Ангеловъ, Апостолъ Сарж-Ивановъ (Отсътствува), Ангелъ Крушковъ, Александъръ Людскановъ, Ахмедъ Хадърчалж, Ахмедъ Картовъ, Атанасъ Г. Куловъ, Атанасъ Ив. Ибишевъ, Божилъ Райновъ, Бончо Радановъ, Боню Лунговъ, Богданъ Станковичъ, Владимиръ Недѣлевъ, Вълчанъ Г. Чакжровъ, Василь Кънчовъ, В. Панадопуло, Вълко Стефовъ, Василь Геопевъ, Вълко х. Теневъ, Вълко Нейчовъ, Ванко Митковъ, Василь Ст. Жебарски, Григоръ Д. Начовичъ (Отсътствува), Ганю Чолаковъ, Гавриилъ Константиновъ, Георги Шиваровъ, Гуца Георгиевъ, Господинъ Байновъ, Д-ръ Василь Радославовъ, Д-ръ Сава А. Иванчовъ, Димитъръ Грековъ, Димитъръ С. Тончевъ, Д-ръ Димитъръ К. Вачовъ, Д-ръ К. Стоиловъ (Отсътствува), Димитъръ Петковъ, Д-ръ Лазаръ Дагоровъ, Д-ръ Д. Теодоровъ (Отсътствува), Д-ръ Василь Дочевъ,

Димитъръ Т. Барзовъ, Д-ръ Ф. Симеоновъ, Димитъръ В. Мантовъ, Драганъ Цанковъ, Д-ръ Стоянъ Даневъ, Дамянъ Цековъ, Д-ръ Андрея Ходжовъ, Димитъръ Н. Провадалиевъ, Д-ръ Т. Стаменовъ, Дянко Ив. Коджабашовъ, Д-ръ Петъръ Гудевъ, Д. Маламеновъ, Донко Г. Анчевъ, Димитъръ Антоуъ, Деню Маневъ, Д-ръ Никола Генадиевъ, Д-ръ П. Динчевъ, Д-ръ Христо Йордановъ, Жеко Стояновъ, Желѣзко Петковъ, Жечо А. Бакаловъ, Захарий Митовъ, Иванъ Я. Поповъ, Иванъ Мандиковъ (Отсѣтствува), Йовъ Титоровъ, Илия Стоковъ, Йовчо Теневъ, Иванъ Д. Зографъ, Иванъ С. Кирковъ, Иванъ Балтаджиевъ, Илия Георговъ, Иванъ Бѣлиновъ, Иванъ Московъ, Исмаилъ Чаушъ-Алиевъ, Иванъ Бобевски, Иванъ Г. Поповъ, Илия Д. Вълчевъ, Йорданъ Ц. Нейовъ, Коста Ранковъ, Константинъ Апостоловъ (Отсѣтствува), Константинъ Панайотовъ, Константинъ Янчевъ, Константинъ х. Калчевъ, Константинъ Досевъ, Кирилъ х. Яневъ (Отсѣтствува), Константинъ Липовански, Кирилъ Аврамовъ, Кръстанъ Доцевъ, Кирилъ Н. Добревъ, Д-ръ Кирякъ Провадалиевъ, Лазаръ Дуковъ, Лука Братановъ, Михаилъ Теневъ, Марко Велевъ, Минчо Нейчовъ (Отсѣтствува), Миланъ Макавѣевъ, Михаилъ Сарафовъ, Милу С. Балтовъ, Младенъ Ивановъ (Отсѣтствува), Мутишъ Мустафовъ, Мустафа Тахчи-Шерифовъ, Михаилъ Давидовъ, Маринъ Караконовъ, Михаилъ Калчновъ, Никифоръ Влаевъ (Отсѣтствува), Ненко Храновъ, Никола Рухчевъ, Никола Йонковъ-Владикинъ, Никола Ценовъ, Никола Странски, Николай Ненчовъ, Никола Боневъ, Никола Гимиджиски, Несторъ К. Абаджиевъ, Никола Константиновъ, Никола Ю. Бакаловъ, Никола Хр. Габровски (Отсѣтствува), Никола Бакевъ, Османъ-Бей Сали-Бѣевъ (Отсѣтствува), Петъръ Пешевъ, П. Г. Чорбаджиевъ (Отсѣтствува), Петко Каравеловъ, Петко Кочанковъ, Петръ Н. Даскаловъ, Паскалъ Табурновъ, Паскалъ Гължбаровъ Пойо Табаковъ, Руси Маловъ, Страти Димитровъ, Симеонъ И. Казанджиевъ, Стефанъ Касабовъ, Стефанъ Кьойбашиевъ (Отсѣтствува), Стою Ранделовъ, Стефанъ П. Недевъ, Стефанъ х. Калчевъ, Стефанъ Таневъ, Стефанъ Поповъ, Сабри-Бей Салимовъ, Сотиръ Календеровъ, Славчо Бабаджановъ (Отсѣтствува), Спасъ Ивановъ, Стефанъ Хр. Савовъ (Отсѣтствува), Стоянъ Ив. Стояновъ, Стоянъ Т. Войковъ, Ст. Чешмеджиевъ, Стефанъ Жълтовъ, Тодоръ Иванчовъ, Тодоръ Табаковъ, Тодоръ Хр. Щирковъ, Тодоръ Мирковичъ (Отсѣтствува), Тодоръ Шипковъ, Тодоръ Георгиевъ, Тодоръ Михайловъ, Тодоръ Атанасовъ, Христо Г. Поповъ, Христо Папазовъ (Отсѣтствува), Халилъ Кара-Мустафовъ, Христо Г. Занковъ, Христо Г. Хаджиевъ, Христо Конкилевъ, Христо М. Топузановъ, Христо Ив. Поповъ, Хаджи Шемшединъ Лятифовъ, Цвѣтко Кара-Ивановъ, Цвѣтко Таслаковъ, Яковъ Д. Матакиевъ.

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: Има ли нѣкой отъ г. г. народнитѣ прѣдставители, който да не е чулъ името си, или да е призованъ, а да не е пусналъ бюлетината си? (Никой не се обажда.)

Секретаръ Миланъ Макавѣевъ: Гласоподавали сж 151 г. г. прѣдставители.

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: Отъ 169 души народни прѣдставители гласоподавали сж 151.

Моля г. г. квесторитѣ да отворятъ кутията и да прѣброжатъ бюлетинитѣ.

Квесторъ Захарий Митовъ: (Слѣдъ прѣброяването на бюлетинитѣ.) Всичко 151 бюлетини.

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: Значи, толкова, колкото сж и гласоподавали.

Моля г. г. квесторитѣ да пристѣпятъ къмъ провѣряване на гласовѣтѣ.

Квесторъ Захарий Митовъ: (Слѣдъ прочитането на бюлетинитѣ.) За г. Жеча Бакаловъ има подадени 87 гласа, а за г. Атанаса Краевъ — 64 гласа.

Прѣдсѣдателствующий Д-ръ Сава Иванчовъ: Отъ 151 гласоподававши, г. Жечо Бакаловъ получава 87 гласа, а г. Атанасъ Краевъ 64; така щото, г. Жечо Бакаловъ получава най-много гласове отъ лицата, за които е било гласоподавано. Вслѣдствие на това, прогласявамъ за прѣдсѣдатель на Х-то Обикновено Народно Сѣбрание г. Жеча Бакаловъ. (Продължителни ржкоплѣскания отъ дѣсницата.)

Моля г. прѣдсѣдателя Бакалова да заеме мѣстото си. (Всрѣдъ шумни ржкоплѣскания отъ страна на дѣсницата прѣдсѣдательтъ Жечо А. Бакаловъ заема прѣдсѣдателското мѣсто.)

Прѣдсѣдатель Жечо А. Бакаловъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ ви благодарѣ за високата честь, която ми направихте, като ме избрахте за прѣдсѣдатель на Народното Сѣбрание. Макаръ да не заслужавамъ тая голѣма честь, азъ ви благодарѣ. Дълженъ съмъ да ви кажѣ, че ще се помъжѣ да изпълнѣ трудната задача, която ми се пада, като ви обѣщавамъ да бѣджъ справедливъ въ ржководенето дебатитѣ на Народното Сѣбрание. Азъ вѣрвамъ, че вие ще ми дадете вашата поддрѣжка въ това отношение, щото дѣлата на Народното Сѣбрание да бѣджатъ такива, каквито очаква нашето отечество — ползотворни. (Ржкоплѣскание.)

Г-да народни прѣдставители! На дневния редъ за дневното засѣдание е още оставката на подпрѣдсѣдателя г. Панайотова. Има ли нѣкой да говори по този въпросъ? (Драганъ Цанковъ: Да се прочете! Може да има мотиви, които Народното Сѣбрание трѣбва да чуе!) Тя има слѣдующето съдържание: (Чете.)

„До Х-то Обикновенно Народно Сѣбрание.

Заявление отъ К. Панайотовъ, подпрѣдсѣдатель на сжщото Народно Сѣбрание.

Като поднасямъ прѣдъ Народното Сѣбрание оставката си отъ подпрѣдсѣдателското мѣсто, което заемамъ, честь имамъ да помоля Народното Сѣбрание да ме освободи отъ заемането на това мѣсто.

Гр. Руссе, 7-й октомври 1899 год.

Съ почитание: К. Панайотовъ“.

Желае ли нѣкой да говори по този въпросъ? (Вълко Нейчовъ: Азъ бихъ желалъ да кажѣ нѣщо по оставката!) Г-нъ Вълко Нейчовъ има думата.

Вълко Нейчовъ: Макаръ съ г. Панайотова да не принадлежимъ на една черква, политическа, азъ жалѣ, че г. Панайотовъ се оттегля отъ подпрѣдсѣдателството,

затова, защото той, като подпрѣдсѣдатель, когато заемаше прѣдсѣдателския столъ, изпълняваше службата съ единъ тактъ особенъ, и азъ зарадъ това исказвамъ своята благодарностъ къмъ г. Панайотова, като жалѣ за подаването на тая оставка.

Прѣдсѣдатель: Желаетъ ли да говори други нѣкой?

Спасъ Ивановъ: Оставката е много кратка. Единъ пътъ подадена една оставка, трѣбва да има причини. Заради това, желателно би било г. Панайотовъ да излѣзе на трибуната и подробно да обясни причинитѣ за подаване оставката си; защото, Народното Събрание, за да гласува за приемането или неприемането на оставката му, трѣбва да има съображения, трѣбва да има причини или нѣкакви мотиви, а пъкъ въ заявлението, съ което си подава оставката, нѣма никаква мотивировка. Досега не е единъ пътъ случай, че г. г. подпрѣдсѣдателитѣ сж давали оставка, какъвто бѣше случаятъ съ г. Краева, и не единъ пътъ е билъ случаятъ, когато сж ги заставяли отъ трибуната да оттеглятъ подадената си вече оставка. Но прѣдъ видъ на това, че за оставката на г. Панайотова нѣма никаква мотивировка отъ негова страна, азъ ще помоля г. Панайотова, ако желае, да обясни на Събранието своята оставка, да я мотивира и тогава да я приеме Народното Събрание.

Прѣдсѣдатель: Азъ мисля, че това е работа на г. Панайотова. Шомъ той не е изложилъ нѣкакви мотиви за своята оставка, менъ се струва, че нѣма и защо да му ги искаме. Затова, ще турѣ на вотирание въпроса за приемането оставката на г. Панайотова. Които отъ г. г. народнитѣ прѣдставители приематъ оставката на г. Панайотова, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Констатирамъ болшинство. Значи, оставката на г. Панайотова е приета.

Какъ желае Народното Събрание: да се сезира ли съ въпроса за избиране другъ подпрѣдсѣдатель на мѣстото на г. Панайотова, или не желае, и този въпросъ сега ли да се постави на разискване или да се тури на дневенъ редъ за идущето засѣдание? (Единъ прѣдставителъ: Сега, сега!)

Петъръ Н. Даскаловъ: Г-да народни прѣдставители! Азъ мисля, че ние може да пристѣпимъ къмъ разискването на този въпросъ още сега. И моето мнѣние е, че шомъ като се прие оставката на г. Панайотова, достатъчни сж само двама подпрѣдсѣдатели. Това е най-правилното разрѣшение на въпроса — да останатъ двама подпрѣдсѣдателитѣ — нѣщо, за което азъ бѣхъ съгласенъ и вдигнахъ ржка още въ първата, извънредната сесия на Народното Събрание, и не ще бжде лошо, ако се съгласите да останатъ само двама подпрѣдсѣдателитѣ, тъй както е било нѣкога.

Тодоръ К. Шишковъ: Азъ мисля, че ние не можемъ да разискваме въпроса: дали трѣбва да изберемъ другъ подпрѣдсѣдатель или не, т. е. дали трѣбва да се задоволимъ съ двама подпрѣдсѣдатели или же трѣбва да си изберемъ още единъ, трети, защото това се разрѣши въ извънредната сесия. Ако помните, въ началото на извънредната сесия, този въпросъ ни отнѣ цѣло едно засѣдание. Прѣди всичко, ние трѣбва да бждемъ логични и послѣдователни и да се водимъ отъ принципи. Ако въ първата извънредна сесия

ние, болшинството, рѣшихме да имаме трима подпрѣдсѣдатели, на основание на прецеденти, защото въ Правилника не е казано колко души трѣбва да бждѣтъ, дали двама или трима, това рѣшение, веднажъ взето, ние едва ли можемъ сега да се отклонимъ отъ него и да рѣшимъ да имаме сега само двама подпрѣдсѣдатели. Ние имаме трима подпрѣдсѣдатели; единиятъ отъ тѣхъ си дава оставката, значи, едно подпрѣдсѣдателско мѣсто остава празно и, както казахъ, ако искаме да сме логични и послѣдователни, азъ мисля, че наша длъжностъ е, да не разискваме повече по този въпросъ, но да пристѣпимъ къмъ избирането на трети подпрѣдсѣдатель, мѣстото на когото остава празно слѣдъ приемането оставката на г. Панайотова.

Петъръ Н. Даскаловъ: Ако е да говоримъ за послѣдователностъ, азъ тъкмо послѣдователно постѣпямъ, защото, когато въ началото на извънредната сесия се повдигна въпросътъ колко души да бждѣтъ подпрѣдсѣдателитѣ, азъ гласувахъ за прѣдложението да бждѣтъ двама, като имахъ прѣдъ видъ, че съ туй ние правимъ една икономия. Днесъ правѣмъ същото. Азъ поддържамъ същото прѣдложение, и г. Шишковъ, мисля, бѣше. . . . (Тодоръ Шишковъ: Не!) или другитѣ, които сж гласували за двама да бждѣтъ подпрѣдсѣдателитѣ, ако сж послѣдователни, не трѣбва да гласуватъ за трима. Нищо не ни свързва днесъ да разискваме въпроса двама ли да бждѣтъ подпрѣдсѣдателитѣ или трима. Моето мнѣние е, че двама сж достатъчни; третиятъ е излишенъ. Ако тогава Народното Събрание е рѣшило да бждѣтъ трима, трѣбва да е имало нѣкои съображения. Сжществуватъ ли днесъ тия съображения или не, азъ не знамъ, но мисля, че двама подпрѣдсѣдатели сж достатъчно; тѣ могатъ да даватъ нужното съдѣйствиe на прѣдсѣдателя. Вънъ отъ това, прави се и една икономия.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Г-да народни прѣдставители! Въпросътъ, колко да бждѣтъ подпрѣдсѣдателитѣ, може да се разисква винаги, при всѣко положение на дѣлото, както е обичай да се казва, и, ми се струва, че и сега може да се разисква. Така шото, повдигнатиятъ въпросъ отъ г. Даскалова трѣбва да се разрѣши въ една или друга смисълъ, безъ да отлагаме разрѣшението му за друго засѣдание.

Струва ми се, че трима подпрѣдсѣдатели на Народното Събрание се избраха по една прѣсна традиция, и този въпросъ се подигна въ извънредната сесия лѣтосъ. Тогава Народното Събрание рѣши: понеже ще да има много работа, да се съхрани тая традиция и да се изберѣтъ пакъ трима подпрѣдсѣдатели. Сжщитѣ мотиви, които тогава ни нацараха да разрѣшимъ въ тая смисълъ тоя въпросъ, сжществуватъ и сега — нищо не се е измѣнило; напротивъ, може да се рѣче, че сега, въ обикновената сесия, ще да имаме много повече работа и, слѣдователно, ще да имаме повече нужда отъ трима подпрѣдсѣдатели, отъ колкото имахме нужда въ миналата извънредна сесия. Правѣше се едно възражение въ извънредната сесия, че ще да стане една икономия за бюджета, ако бждѣтъ само двама подпрѣдсѣдателитѣ; обаче, и този въпросъ се разрѣши много добръ, защото двама отъ подпрѣдсѣдателитѣ се отказаха отъ

представителнитѣ си. Сега може да се разрѣши тоя въпросъ още по-добрѣ, защото нѣма смисълъ подпрѣсѣдателитѣ да иматъ прѣдставителни — можемъ да гласуваме да нѣматъ никакви прѣдставителни — защото нѣма кждѣ да продаватъ своята прѣдставителностъ; нищо нѣма да изгубимъ, ако останѣтѣ трима подпрѣсѣдателитѣ. Туй ще бѣде повече отъ полезно. И не виждамъ какво би поврѣдило и какви лоши страни прѣдставлява избирането на трима подпрѣсѣдатели. Ето защо, ми се струва, най-логичното е, и ще бѣдемъ послѣдователни, както каза г. Шипковъ, да изберемъ, било въ туй засѣдание или слѣдующето, още единъ подпрѣсѣдатель на мѣстото на г. Панайотова.

Константинъ Досевъ: Г-да народни прѣдставители! Рѣшението, което Народното Сѣбрание взе въ миналата извънредна сесия, за да бѣдѣтѣ трима подпрѣсѣдателитѣ, не ни ангажирва да го поддържаме и въ редовната сесия. Помните тогава, че почитаемата лѣвица поддържаше да бѣдѣтѣ двама подпрѣсѣдателитѣ, по икономически съображения; тогава мислѣше се, че дѣйствително трима подпрѣсѣдатели ще бѣдѣтѣ необходими; обаче, слѣдъ изкарването на една извънредна сесия, и като се има прѣдъ видъ работата, която се прокара, и оная работа, която ще се искара, този трети подпрѣсѣдатель става излишенъ. Съображенията на г. Даскалова идѣтѣ тѣкмо да задоволи претенциитѣ на почитаемата лѣвица: да бѣдѣтѣ двама подпрѣсѣдателитѣ, а не трима, и съ това да се направи икономия. Двамата подпрѣсѣдатели, които ще останѣтѣ, сѣ достатъчно за да помагатъ на прѣсѣдателя въ воденето работитѣ на Народното Сѣбрание. Азъ мислѣхъ, че ние нѣмаме сега нужда да прибѣгваме до избирането трима души подпрѣсѣдатели и да ги ангажирваме, по икономически съображения, да декларираатъ отъ трибуната или отъ мѣстото си, че тѣ отстъпватъ своитѣ прѣдставителни въ полза на съкровището, като имаме възможностъ да рѣшимъ да бѣдѣтѣ двама. Азъ ще гласувамъ за двама, защото тѣ сѣ достатъчни и моля и г. г. народнитѣ прѣдставители да приемѣтѣ да бѣдѣтѣ двама.

Вълко Нейчовъ: Азъ си позволихъ да вземъ думата по тоя въпросъ, за да отбиѣхъ думата „традиция“, която употрѣби нашиятъ колега г. Д-ръ Геннадиевъ. За традиция не може да се говори, защото не може да се каже „традиция“, че едно управление, едно Народно Сѣбрание е извършило единъ такъвъ актъ. Знаете, господа, всички, че прѣсѣдательтѣ на Народното Сѣбрание, подъ управлението на г. Д-ръ Стоилова, бѣше старъ човѣкъ и отъ друга страна имаше и амбицията да бѣдѣтѣ задоволени. По двѣ съображения се създадохъ три постове на подпрѣсѣдатели на Народното Сѣбрание: едното съображение за да се задоволи нѣкои честолюбия претенциозни, и, отъ друга страна, нѣкакъ да се подпомогне, да се подпре повече единъ старъ прѣсѣдатель. Азъ мислѣхъ, господа, че било би докачение отъ наша страна, макаръ и безплатни, да бѣдѣтѣ троица подпрѣсѣдателитѣ, за единъ прѣсѣдатель енергиченъ, който има всичката добра воля и енергия да ръководи работитѣ на Сѣбранието съ всичката кадърностъ, каквато констатирамъ въ него. Подпомогнатъ отъ двама

подпрѣсѣдатели съ голѣмъ ишахъ да каратъ работитѣ на Сѣбранието, азъ не виждамъ нуждата отъ трети подпрѣсѣдатель, освѣнъ ако искаме и сега, ако иска болшинството, да бѣде упрекнуто — и може би справедливо — че то иска да задоволява нѣкакви честолюбия; защото, инакъ не би могло да се оправдае третото мѣсто за още единъ подпрѣсѣдатель, освѣнъ съ това съображение, че има нѣкакви честолюбия, които трѣбва да бѣдѣтѣ задоволени. Азъ бихъ щѣлъ, като констатирамъ съ удоволствие, че дѣйствително пролѣтсѣмъ подпрѣсѣдателитѣ се отказахъ принудено, драговошно отъ своитѣ прѣдставителни, щото, и сега сжщо така да се откажѣтѣ; но, отъ друга страна, не бихъ щѣлъ, за достолѣието на болшинството, да му се упрекне заранъ, че и то върши работи, които сж вършили и други болшинства, като създава постове за удовлетворение на честолюбия, а не за нуждитѣ на Сѣбранието. По това съображение само, азъ съмъ противъ трима подпрѣсѣдатели и казвамъ да бѣдѣтѣ двама, като впрочемъ нѣма да протестирамъ, ако се избѣрѣтѣ и четворица. (Смѣхъ.)

Цвѣтко В. Таслаковъ: Г-да народни прѣдставители! Въпросътъ, който се повдига днесъ, азъ го бѣхъ повдигналъ въ миналата извънредна сесия, като имахъ прѣдъ видъ икономически съображения. Тогава се разисква въпросътъ на дълго и широко и най-послѣ се рѣши да се избѣрѣтѣ трима подпрѣсѣдатели. По принципъ азъ не съмъ да се повръщаме на рѣшени въпроси. Другъ е въпросътъ, ако всѣка година ние избираме отдѣлно бюро за всѣка сесия. Но бюрото се конституирва за сегашното Народно Сѣбрание докато то трае, и слѣдователно, единъ пѣтъ като сме рѣшили този въпросъ, азъ не мога да се съгласѣхъ да го прѣрѣшаваме още единъ пѣтъ; защото, такъвъ редъ рѣшения на Народното Сѣбрание трѣбва да бѣдѣтѣ по-стабилни, да не можѣтѣ да се разискватъ и мѣняватъ всѣкога, когато дойде кефътъ на едного или другото. Наистина, и тогава се каза, че ако сждимъ по традициитѣ на Сѣбранието, трѣбва да изберемъ двама подпрѣсѣдатели; и тогава, се спомена че миналото Сѣбрание, което прѣдшествава настоящето, за да удовлетвори нѣкакви честолюбия, е избрало трима подпрѣсѣдатели; но и тогазъ се яви сжщата нужда, да се удовлетвори едно честолюбие на фракцията, която съставляваше тогава болшинството. Сега, наистина, ако и да нѣма тази необходимостъ, трѣбва да се придържаме о рѣшението, което Сѣбранието е взело единъ пѣтъ. Заради това, азъ като се присѣдинявамъ къмъ мнѣнието на г. Шипкова, моля да се избѣре още единъ подпрѣсѣдатель.

Д-ръ Василъ Дочевъ: Г-да народни прѣдставители! Този въпросъ, когато се повдигна въ извънредната сесия на настоящето Народно Сѣбрание . . . (Иванъ Московъ: Не се чуе! По-високо!) Извинѣте, господа, защото съмъ простуденъ. — Единствената причина за да се повдигне този въпросъ тогазъ, да бѣдѣтѣ избрани двама, а не трима подпрѣсѣдатели, бѣхъ икономическиятъ съображения. Понеже се плаща по 1.500 л. на всѣки подпрѣсѣдатель, които правѣтѣ 4.500 л., извънредната сесия на Народното Сѣбрание, поиска да се избѣрѣтѣ двама, за да се плащатъ само 3.000 л.; обаче, единъ отъ подпрѣсѣдателитѣ заяви

тогава, че се отказва отъ прѣдставителнитѣ, по този начинъ можа да се постигне цѣльта — да се направи икономия. Слѣдователно, главната причина исчезна. Днесъ г. Д-ръ Геннадиевъ, като повдигна този въпросъ, каза, че може съвършено да се унищожитъ прѣдставителнитѣ, което и азъ поддържамъ, защото се въодушевямъ отъ желанието да правимъ икономии, но същевременно мисля, че никакъ не сж се измѣнили обстоятелствата, щото да не се избержтъ трима подпрѣдсѣдатели. Ние и днесъ се намираме при сжщитѣ условия, при сжщитѣ обстоятелства и не може да се намѣржтъ други причини за да се избержтъ двама, а не трима. Забѣлжката на г. Таслакова е много умѣтна; бюрото се избира за 5 години, и единъ пжтъ конституирано така, да има трима подпрѣдсѣдатели, азъ намирамъ неоснователенъ мотива, щото сега да се измѣни съставътъ на подпрѣдсѣдателитѣ. Ето защо, за да бждемъ послѣдователни, азъ поддържамъ и сега онзи възгледъ, който съмъ искалъ въ извънредната сесия и който се прие и тогава отъ болшинството, че бюрото трѣбва да продължава да бжде конституирано тѣй, както бѣше и понапрѣдъ конституирано.

Иовъ Титоровъ: Г-да народни прѣдставители! По поводъ оставката на г. Панайотова се искаа едно мнѣние, че подиръ като се прие тази оставка, не трѣбва да се пристѣпж къмъ избора на трети подпрѣдсѣдател зарадъ туй, защото отъ практика се видѣ, че нѣма нужда отъ трети подпрѣдсѣдател и че неизбирането на такъвъ е една икономия за бюджета. Двама наши почитаеми събратя говорихъ противъ това мнѣние, като се основавахъ, единиятъ на прецеденти, а другиятъ на традиции, и дойдохъ до заключението, че трѣбва да се избержтъ трима подпрѣдсѣдатели, защото не трѣбвало да се отклоняваме отъ взето вече рѣшение, трѣбвало да почитаме традициитѣ на това Събрание. Азъ съмъ противъ туй мнѣние на тия двама почитени прѣдставители, защото нито прецедентитѣ, нито традициитѣ сж толкозъ отдавнашни, щото да бжджтъ като единъ законъ, на който ние трѣбва да се подчинимъ. Известно е, че всѣки пжтъ, отъ освобождението до прѣди нѣколко години, Народното Събрание е имало единъ прѣдсѣдател и двама подпрѣдсѣдатели; исключение стана въ IX-то Обикновено Народно Събрание, въ което и азъ бѣхъ народенъ прѣдставител. Тогавъ за пръвъ пжтъ се яви нужда — не знажъ защо — да се избержтъ трима подпрѣдсѣдатели. Азъ като прѣдставител възстанахъ и говорихъ противъ. Интересътъ на тогавашното болшинство бѣше такъвъ, щото трѣбваше да се избере още единъ подпрѣдсѣдател отъ тукъ, отъ София, познатъ на мнозина отъ васъ. X-то Обикновено Народно Събрание дойде, и на основание на този прецедентъ — който бѣше асж прецедентъ — установи да се избиратъ трима подпрѣдсѣдатели. Противъ тази мѣрка бѣхъ мнозина, бѣхъ и азъ. Днесъ пакъ се прѣдставлява случай, или да се повърнемъ на това, което е било отначало, или на това, което се направи въ IX-то Обикновено Народно Събрание. Азъ мисля, че тѣкмо е сега случаятъ да се повърнемъ на онова, което е било отначало. Всички сме въодушевени да правимъ ико-

номии; ето сега случай за Народното Събрание, кждѣто може да направи икономия. Но каза ни се, че едни отъ подпрѣдсѣдателитѣ сж се отказали отъ дневнитѣ. Едни ако сж се отказали, други не сж се отказали. Освѣнъ това, ако бихме рѣшили да изберемъ трети подпрѣдсѣдател, лицето, което ще изберемъ, може да не се откаже отъ прѣдставителнитѣ пари. (Д-ръ Никола Геннадиевъ: Ние ще ги унищожимъ!) Не е съображение, че тѣмъ имъ се плаща за прѣдставителностъ, а нѣма кждѣ да продаватъ прѣдставителностъ. Тѣмъ се плаща заради това, защото работжтъ повече; тѣ полагатъ повече трудъ отъ всѣки единъ прѣдставител. Наистина, на всѣки прѣдставител, който работи въ Народното Събрание, плаща се; но щомъ се затвори Народното Събрание, всѣки си отива, а бюрото, прѣдсѣдателътъ и подпрѣдсѣдателитѣ оставатъ още нѣколко дни: смѣтки да нареждатъ и други започнати работи да досвършжтъ. Възможно е, лицето, което бихме избрали, да не се откаже отъ прѣдставителнитѣ пари; затова, ето случай, кждѣто можемъ да покажемъ, че искаме да правимъ икономии. Тѣкмо сега е най-удобниятъ случай да се ограничимъ съ двама подпрѣдсѣдатели, понеже сж достатъчно двама, заедно съ прѣдсѣдателя да работжтъ. Този случай да не го испуснемъ. Затуй, заключавамъ, да не се пристѣпж къмъ изборъ на трети подпрѣдсѣдател, защото, до колкото виждамъ и разбирамъ, отъ трети подпрѣдсѣдател нужда нѣма.

Прѣдсѣдателъ: Желаетъ ли нѣкой още да говори по този въпросъ?

Ангелъ Крушковъ: Каза ни се тукъ отъ г. г. Таслакова и Шишкова, че трѣбва да бждемъ послѣдователни и логични. Разбира се, че трѣбва да бждемъ послѣдователни и логични; но за работи, които сж належащи и необходими. Въ случая, азъ мисля, че двама подпрѣдсѣдатели, плусъ прѣдсѣдателя, сж въ положение да ржководжтъ работитѣ на Събранието. При туй грозно финансово положение; при туй нещастие, въ което се намира нашето отечество; при туй положение, когато се продаватъ котлитѣ и чергитѣ на земеделцитѣ за данъци; при туй положение, когато хората не могатъ да посрѣщатъ своитѣ вземания-давания, ми се струва, всички трѣбва да бждемъ въодушевени отъ началото да правимъ икономии. Възможно е да се каже: отъ тукъ ли трѣбва да почнемъ да правимъ икономии? Именно отъ тукъ. Народното Събрание трѣбва да направи първиятъ шагъ въ икономии. Може да се каже, че 1.500 л. сж нищожна една сума. Но тѣ сж много, и твърдѣ много даже, когато има хора, които за довечера нѣматъ хлѣбъ да яджтъ. Ето моитѣ съображения, по които азъ мисля, че не трѣбва да се избира трети подпрѣдсѣдател.

Прѣдсѣдателъ: Всички записани сж говорили. Считамъ въпроса за исчерпанъ. Има двѣ прѣдложения: едно отъ г. Даскалова, подкрѣпено отъ г. г. Досева, Нейчова, Титорова и Крушкова, което е, щото да не се избира трети подпрѣдсѣдател, а да остане Народното Събрание само съ двама подпрѣдсѣдатели; другото прѣдложение е на г. Шишкова, подкрѣпено отъ г. г. Д-ръ Геннадиева и Таслакова — да се избере трети подпрѣдсѣдател.

Ще турж на гласуване по-напрѣди първото прѣдложение. Моля тѣзи отъ г. г. прѣдставителитѣ, които сж за прѣдложението на г. Даскалова, щото да не се избира трети подпрѣдсѣдател на Народното Събрание, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Констатирамъ болшинство. Значи, Народното Събрание приема, щото трети подпрѣдсѣдател да не се избира.

Съ това дневниятъ редъ, г-да народни прѣдставители, е исчерпанъ.

Имамъ да съобщж на г. г. народнитѣ прѣдставители, че е постъпило едно заявление отъ подпрѣдсѣдателя на Народното Събрание г. Краева, което има слѣдующето съдържание: (Чете.)

„Уважаеми господине прѣдсѣдателю!

Моля Ви, благоволѣте да поднесѣте на Почитаемото Х-то Обикновено Народно Събрание оставката ми отъ подпрѣдсѣдателството.

Съ почитъ Ат. П. Краевъ“.

Понеже това заявление ще трѣбва да се постави на дневенъ редъ, тогава то ще дойде на дневенъ редъ за слѣдующето засѣдание.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Искамъ думата по този въпросъ — по поставянето на дневенъ редъ тази оставка.

Прѣдсѣдателъ: Азъ мисля, г. Геннадиевъ, че споредъ Правилника всички въпроси се поставятъ на дневенъ редъ, слѣдъ като се съобщжтъ на г. г. прѣдставителитѣ, и въ слѣдующето засѣдание се пристѣпия къмъ разглеждането имъ.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: По този въпросъ: дали да се постави на дневенъ редъ за слѣдующето засѣдание, или подиръ 20 дена, или да се разисква сега този въпросъ — искамъ думата. (Гласове отъ дѣсницата: Не е на дневенъ редъ!) Събранието опрѣдѣля дневния редъ. Заради туй, искамъ думата!

Димитъръ Петковъ: (Къмъ прѣдсѣдателя.) Четѣте Правилника.

Прѣдсѣдателъ: Г. Д-ръ Геннадиевъ има думата.

Христо Конкилевъ: Прѣди г. Геннадиева съмъ искалъ думата!

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Признавамъ, че прѣди мене г. Конкилевъ поиска думата!

Прѣдсѣдателъ: Г. Конкилевъ има думата.

Христо Конкилевъ: Ако взехъ думата, не я взехъ да говорж по тоя въпросъ: сега ли да се разгледа оставката на г. Краева или не; азъ взехъ думата, защото искамъ да попитамъ Събранието: понеже сега вече имаме втори прѣдсѣдател на настоящето Събрание, а пъкъ за първия прѣдсѣдател, който бѣше, г. Д-ръ Вачевъ, се писа, че прѣдставителнитѣ пари още когато се избра сж били истеглени отъ него — дали е истина това или не, не знамъ — сега какъ трѣбва да се разбира: като се избра втори прѣдсѣдател, и нему ли ще се платжтъ други прѣдставителни или не? Искамъ да знамъ това, понеже чухъ отъ болшинството се казахъ думи за икономии? Защото имайте прѣдъ видъ, г-да прѣдставители, че настоящиятъ

прѣдсѣдател, който сега стои най-високо на депутатската скамейка, може утрѣ да мине въ скамейкитѣ на министерската трибуна и така да стане нужда да се избере трети прѣдсѣдател. Ако се случи подобно нѣщо, и нему ли ще трѣбва да дадемъ 3.000 лева? (Петъръ Н. Даскаловъ: Този въпросъ не е на дневенъ редъ!) Затуй, моля да се тури тоя въпросъ на дневенъ редъ за идущето засѣдание. (Прѣдсѣдателъ: Направѣте си прѣдложението!) То е направено.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Г-да народни прѣдставители! Прѣди малко Народното Събрание рѣши да нѣма трети подпрѣдсѣдател, като се ржководѣше отъ идеята, че не трѣбва да се прѣскаатъ излишни пари 1.500 л. Като се ржководж отъ сжщитѣ съображения — да не се прѣскаатъ 3.000 л. за едно засѣдание, което толкова коштува — азъ мисля, че нѣма защо сега да поставяме въпроса за разискване оставката на г. Краева за друго засѣдание. — Г. Макавѣевъ се чуди на акъла ми — и той има пълно право да се смѣе. Разбирамъ, когато въ едно засѣдание исчерпимъ дневния редъ и нѣма какво да работимъ, да става такъвъ въпросъ. Сега, обаче, когато сме се събрали да вършимъ нѣщо, само едно нѣщо можемъ да рѣшимъ: избрането на подпрѣдсѣдател, на мѣстото на г. Краева, да не става сега, само отъ съображение, защото, както болшинството, така и меншеството иматъ причини да искатъ да се споразумжтъ. Туй е твърдѣ естествено. По тѣзи причини може да се разисква. Но, азъ не знамъ, какво има да се разисква върху оставката на г. Краева? Видѣхте ли да се разисква върху оставката на г. Панайотова? Далъ си оставката човѣкътъ, никакви обяснения не иска да даде защо и ние не можемъ да го накараме насила да сѣди тамъ. Сега, когато нѣмаме това извинение — Прецеденти, нито правилникътъ да ни задължава — може да разискваме по тая оставка. То е сжщото, като когато се повдигне въпросъ за довѣрие къмъ бюрото: въпросътъ се разисква и рѣшава отъ единъ пътъ. Сега, единъ отъ подпрѣдсѣдателитѣ си дава оставката; нѣма съмнѣние, че ще бжде неделикатно да се разисква тоя въпросъ. Като дойдемъ въ идущето засѣдание и тогава никакви разисквания нѣма да станжтъ, а просто ще приемемъ оставката. Така щото, азъ ще моля почитаемото Народно Събрание — може да рѣшимъ, ако щете, и да се разисква по оставката — но да се приеме още сега; а пъкъ ако има нѣкой да прѣдложи да не става сега избрането на втори подпрѣдсѣдател, азъ ще разберж мотивитѣ, отъ които ще се ржководи, и може да се подчинж на това; но да се не постави тоя въпросъ на дневенъ редъ въ идущето засѣдание. Въпросъ за разискване нѣма. Дадена е оставката — трѣбва да се приеме.

Петъръ Н. Даскаловъ: Азъ се съгласявамъ да се вземе рѣшение да се отложи за слѣдующето засѣдание разискването по оставката на г. Краева, защото най-послѣ може да има причини, които може да ги знае г. Геннадиевъ, па може да ги знае и Даскаловъ; пъкъ, най-сетнѣ, може и да не сжществуватъ никакви причини. Но, въ всѣки случай, тукъ важното е това, че отъ прѣдсѣдателското мѣсто сега се прочете оставката на г. Краева. Като е така, азъ

мислѣ, че прѣди да извършимъ едно и пристѣпимъ къмъ друго, най-добръ ще бѣде да извършимъ и едното и другото: да приемемъ оставката и избирането другъ подпрѣдсѣдатель да стане въ едно засѣдание. Ето защо, азъ прѣдлагамъ да се тури тоя въпросъ на дневенъ редъ за слѣдующето засѣдание. (Д-ръ Никола Геннадиевъ: Икономии щѣхме да правимъ!)

Миланъ Макавѣвъ: Оставката на г. Панайотова, подадена на 7-й октомврий тая година и стигнала тукъ на 10-й октомврий, ние узнахме за нея на 15-й, а пъкъ я приехме на 18-й октомврий. Г. Краевъ си подаде оставката сега и мнозина отъ насъ чухъ за нея сега, когато се появи отъ г. прѣдсѣдателя, и, ако г. Геннадиевъ — въ което положително съмъ увѣренъ — знае причинитѣ на тази оставка, въ всѣки случай, той нѣма да вмѣни въ вина на никого отъ насъ, ако искаме да знаемъ и ние тѣзи мотиви. Съгласѣте се, че тукъ не е въпросъ да се избере единъ разсиленъ на Камарата, а е въпросъ да приемемъ или отклонимъ оставката на единъ подпрѣдсѣдатель. Но, въ всѣки случай, приемането оставката и избирането на подпрѣдсѣдатель е много по-важно, отколкото да се рѣшава сега или другъ денъ да стане това. За оставката на г. Панайотова азъ съмъ увѣренъ, че всѣки е зналъ, какво върши, защото видѣхъ за примѣръ, че г. Д-ръ Геннадиевъ като гласува, знаеше какво върши, понеже знаеше мотивитѣ и съображенията за тая оставка. А пъкъ азъ да се съгласѣ да приемъ оставката на единъ мой съпартизанинъ, като г. Краева, трѣбва повече дни, повече време да помислѣ, за да може той или неговитѣ другари да ми обяснятъ причинитѣ. Защо сега да хитруваме, че можемъ да приемемъ оставката сега, а утрѣ да избираме другъ на това мѣсто? Сега имаме оставката на г. Краева, ний до довечера ще размислимъ, дали да я приемемъ или не. Това става навсѣкждѣ, на трѣбва да стане и тукъ.

Послѣ, въпросътъ за самата оставка е ли положенъ на дневенъ редъ за разрѣшение отъ Камарата? Не. А вие знаете, че всѣки въпросъ трѣбва прѣдварително да се тури на дневенъ редъ и трѣбва да се даде възможность да се разисква; иначе, ние можемъ да разискваме и прѣдложението на г. Конкилева и, щомъ се свърши то, да разискваме друго, слѣдъ него — трето и т. н., и тогава ние ще заприличаме на бахчеванджии. Не е въпросътъ да икономисаме едно засѣдание, а за послѣдователность, за редъ. Ето защо, едно туряне на дневенъ редъ, и на първо мѣсто въ утрѣшното засѣдание ще бѣде въпросътъ за оставката на г. Краева. Недѣйте съ обикалния експлоатира тая оставка, защото, споредъ менъ, никой нѣма да спечели.

Д-ръ Никола Геннадиевъ: Това ни е работа аслж — да експлоатираме!

Вѣлко Нейчовъ: Господа! Ималъ съмъ повече отъ единъ случай да констатирамъ у г. Краева единъ джентлементски духъ, който не търпи двусмислениѣ положения. Азъ, за мене, не можъ да повѣрвамъ, че, като такъвъ, г. Краевъ иска да създава причини за Народното Сѣбрание да се говори и разисква около неговото име. Човѣкътъ не ми се прѣдставлява за такъвъ — обича работата на чисто. Азъ

мислѣ, че г. Краевъ е длъженъ сега да стане отъ стола си и да каже на Народното Сѣбрание: дали е подалъ оставката си въ смисълъ да я оттегли пакъ; защото, ако г. Краевъ заяви, че нѣма намѣрение да се поврѣща на подпрѣдсѣдателското мѣсто, той ще пощади на Народното Сѣбрание губенето на драгоценото врѣме, което може да бѣде употребено за разискване други прѣдмети. Азъ така разбирамъ положението и чакамъ г. Краева да даде едно обяснение, защото, да се разиска сега, дали да се тури на дневенъ редъ за утрѣ, това ще бѣде губене на врѣме, когато г. Краевъ може да прѣмахне наеднажъ всѣка нужда отъ разискване, като дойде и заяви: дали, като си дава оставката, той разбира да сѣдне пакъ на подпрѣдсѣдателското мѣсто, или разбира, че се отказва окончателно отъ подпрѣдсѣдателството.

Константинъ х. Калчовъ: Азъ разбирамъ, че побужденията сж добри, както на едниѣ, така и на другитѣ г. г. народни прѣдставители, по разискването на този въпросъ; но ми се струва, че когато се касае за такъвъ принципъ, трѣбва да се погледне по-сериозно. Рѣководящото начало, когато се законополага, е, че онова, което се туря на дневенъ редъ, само то се разисква. Това е, главно, за да се гарантиратъ правата на меншествата, а така сжщо да се гарантиратъ правата на отсъствающитѣ депутати. Единъ прѣдставитель може да дойде, може и да не дойде въ Сѣбранието, но той знае какъвъ е дневниятъ редъ, обявенъ по-рано, и че само по него ще се разисква. Вие не можете да го лишите отъ възможността да участвува въ разискванията на въпроситѣ въ Народното Сѣбрание. Азъ, напимѣръ, знамъ, че имаме днесъ засѣдание и че на дневния редъ сж поставени тѣзи и тѣзи въпроси; ако не присѣтствувамъ, вие не можете, мимо Правилника, да положите други въпроси и да ги разисквате, въ мое отсъствие. Ето, това е рѣководящото начало. Ето защо, всѣко нѣщо, всѣка бумага, щомъ като се прочете, не може да се разисква, но трѣбва да се тури на дневенъ редъ. Щомъ отсъпимъ отъ това начало, ние ще нарушимъ правата на меншеството, ще нарушимъ правата и на много депутати, които отсътствуватъ, но които знайтъ дневния редъ, обявенъ по-рано. Затова, азъ мислѣ, че като оставимъ всички други съображения на една страна, трѣбва да минемъ по-нататъкъ и да не разискваме сега по въпроса за оставката на г. Краева; но този въпросъ може да го туримъ на дневния редъ и да го разискваме въ едно отъ слѣдующитѣ засѣдания.

Константинъ Панайотовъ: Г-да народни прѣдставители! Менѣ ми се струва, че когато разискваме въпроса: да се гуди ли нѣщо на дневенъ редъ или да не се гуди, трѣбва по-напрѣдъ да видимъ какъвъ е въпросътъ. Въпросътъ се касае до оставката на моя бивши колега, г. Краевъ. Менѣ ми се струва, че колкото се касае до приемането или неприемането оставката на г. Краева, никакъвъ дневенъ редъ не може да има, защото въпросътъ за подаване оставка, не е такъвъ въпросъ, съ който може да се играе. Ако г. Краевъ си е подалъ оставката, той я е подалъ съ всичката сериозность; обмислилъ е всичкитѣ

съображения, които сж го накарали да я подаде. И право да ви кажж, когато азъ бѣхъ си далъ оставката и се отложи въпросътъ зарадъ нея да се разисква, чудѣхъ се, какво ще се разисква. Когато съмъ рѣшилъ да дамъ оставка, за мене въпросътъ е рѣшенъ окончателно: и да я не приемжтъ пакъ нѣма да останж. Менѣ ми се струва, че така е рѣшилъ и г. Краевъ; като е далъ оставката си, азъ вѣрвамъ, че той сериозно е обмислилъ своитѣ доводи. Ето защо, менѣ ми се струва, че колкото се касае до въпроса за приемане оставката на г. Краева, нѣма какво да се разсжждава. Това е едното мое съображение, споредъ което въпросътъ за оставката трѣбва да се рѣши сега. Освѣнъ това, г-да народни прѣдставители, ако вие искате да се гуди на дневенъ редъ този въпросъ, ми се струва, че намъ ще трѣбва още единъ день за изборъ на подпрѣдсѣдатель; защото, ако за почитаемото болшинство има възможность да рѣши въ единъ и сжщи день да приеме оставката и да избере друго на негово мѣсто, това не ще бжде извѣстно за меншеството, защото послѣдното, прѣди всичко, не знае дали болшинството ще приеме оставката на г. Краева или не. Тогава ще има право меншеството да иска да му се даде още единъ день, за да се съвѣщава за свой кандидатъ. Ето защо, менѣ ми се струва, че е нерационално и непрактично и никакъвъ сериозенъ мотивъ нѣмаме да отлагаме въпроса за приемането оставката на г. Краева въ идуще нѣкое засѣдание. Най-сетнѣ, г-да народни прѣдставители, менѣ ми се струва, че ако нѣкой желае да разисква, той ще се освободи отъ това, ако поиска отъ г. Краева да декларира, дали сериозно подава оставка, или желае за лице само да се разисква. Ако г. Краевъ декларира, че сериозно подава оставка, менѣ ми се струва, че въпросътъ е свѣршенъ: нѣма защо да се разисква и оставката трѣбва да бжде приета.

Христо Конкилевъ: И азъ мислж, че да се занимаваме съ такъвъ дребенъ въпросъ, то би значело да изливаме отъ пустото въ празното. Въпросътъ е, че извѣстенъ подпрѣдсѣдатель си дава оставката. Кой може да го накара на сила да стои? Отъ двѣтъ едно. Тонътъ, по който говорѣ г. Макавѣевъ, бѣше даже обиденъ за г. Краева. Ако г. Краевъ е самостоятеленъ и положителенъ въ това, което се чете отъ трибуната, азъ мислж, че той нѣма да се помѣтне отъ думата си, и че той, напротивъ, ще настои да се приеме оставката му. Ако ли пъкъ болшинството мисли да го убѣди до довечера и утрѣ да излѣзе съ записка да оттегли оставката си, това нѣма да му прави честь. Когато се поднася една оставка, азъ не знаж защо да се говори толкозъ. Споредъ мене, трѣбва просто да се вотира въпросътъ за приемането оставката на г. Краева и, ако я приемете сега, нищо не ви прѣчи утрѣ пакъ да го изберете.

Азъ прѣдлагамъ да се прѣкратжтъ дебатитѣ по този въпросъ.

Прѣдсѣдатель: Има прѣдложение за прѣкращението на дебатитѣ. Понеже сж говорили повече отъ 7 души, ще турж на гласуване прѣдложението на г. Конкилева за прѣкращението на дебатитѣ. Тия господа, които сж съгласни

да се прѣкратжтъ дебатитѣ по този въпросъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Значи, дебатитѣ се прѣкратяватъ.

Има прѣдложение да се тури на дневенъ редъ дадената оставка отъ подпрѣдсѣдателя на Народното Събрание, г. Краева, за идущето засѣдание; има и друго прѣдложение, състояще се въ това: въпросътъ да се приеме ли или да се не приеме оставката на г. Краева да се разрѣши още днесъ, а пъкъ самото избиране на другъ подпрѣдсѣдатель, въ случай, че се приеме оставката на г. Краева, да се тури на дневенъ редъ за друго засѣдание. (Вѣлко Нейчовъ: Молж, молж! Имаше и трето едно прѣдложение, състояще се въ това: да се призове г. Краевъ да декларира) Молж Ви се г. Нейчовъ! Азъ мислж, че г. Краевъ е направилъ твърдѣ сериозно своето заявление и, слѣдователно, ще бжде обидно за него да искаме по-други декларации отъ тия, които сж изложени въ заявлението му.

И така, тия отъ г. г. народнитѣ прѣдставители, които сж съгласни, щото въпросътъ за подаване оставка отъ страна на подпрѣдсѣдателя г. Краева, да се тури на дневенъ редъ за идущето засѣдание, когато и да се пристжпи къмъ гласуване и избиране на подпрѣдсѣдатель, въ случай че се приеме оставката му, молж, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство.) Констатирамъ болшинство. Значи, въпросътъ за оставката на г. подпрѣдсѣдателя Краевъ ще се постави въ дневния редъ за идущето засѣдание.

И така, дневниятъ редъ е исчерпанъ съ това.

Имамъ честь да обявж на г. г. народнитѣ прѣдставители, че е постжпило едно съобщение, какво утрѣ, часътъ въ 11 сутринята, ще се отслужи въ съборната църква „Свети Кралъ“ панахида, за упокоение душата на о Божѣ почившата Българска Княгиня Мария-Луиза. Умоляватъ се, прочее, г. г. народнитѣ прѣдставители, които желажтъ, да присжтствуватъ на тая панахида.

На дневенъ редъ за идущето засѣдание, г-да прѣдставители, остава да се опрѣдѣлжтъ комисии: първо, една комисия за изработване проекта за отговоръ на Тройното Слово; друга комисия за провѣрка на изборитѣ; трета — прошектарна комисия, и комисии по разнитѣ министерства.

Сжщо, ще помолж г. г. анкетьоритѣ по първитѣ избори, които сж готови съ докладитѣ си, да се явжтъ, за да се туржтъ на дневенъ редъ докладитѣ имъ. По този начинъ, се нареди вече дневниятъ редъ за идущето засѣдание.

Христо Конкилевъ: Кога ще дойде редътъ на моето прѣдложение?

Прѣдсѣдатель: Вие, г. Конкилевъ, ще си направите прѣдложението и тогава ще се тури на дневенъ редъ.

Лазаръ Дуковъ: Молж Ви, г. прѣдсѣдателю, дайте ми думата! Моето прѣдложение . . .

Прѣдсѣдатель: Вие, г. Дуковъ, нѣкакво прѣдложение ли има да направите?

Лазаръ Дуковъ: Молж Ви се, дайте ми думата! Да, едно прѣдложение има да направж!

Прѣдсѣдатель: Ако искате да направите прѣдложение, напишете прѣдложението си!

Лазаръ Дуковъ: Моля Ви се, имамъ да кажъ нѣщо!

Прѣдсѣдатель: Добръ — имате думата.

Лазаръ Дуковъ: Азъ искахъ да помоля почитаемото правителство, даже и Народното Сѣбрание, щото законопроектътъ за десетъка, за който се споменува въ Тронното Слово, да се внесе още сега и да се раздаде на г. г. прѣдставителитѣ, за да иматъ по-дълго врѣме за неговото обсъждане; да стане достояние на печата и особено на крупнитѣ земледѣлци, за да се произнесжтъ по-хубаво по него, за да не би да остане, когато наближи врѣме да се

затвори сесията, и правителството да мисли, какъ да си подпълни бюджета отъ брашнения човалъ. Понеже се споменува, че такъвъ законопроектъ ще бѣде внесенъ, ние искаме още сега да бѣде прѣдставенъ, за да го видимъ какъвъ е.

Драганъ Цанковъ: Кога ще имаме засѣдание?

Прѣдсѣдатель: Споредъ Правилника, въ срѣда ще имаме засѣдание.

Обявявамъ засѣданието за закрито.

(Закрито въ 4 часътъ и 50 минути подиръ пладнѣ.)

Прѣдсѣдатель: Жечо А. Бакаловъ.

Подпрѣдсѣдатели: { **Атанасъ П. Краевъ.**
 Д-ръ Сава Иванчовъ.

Секретари: { **Д-ръ Пеню Димчевъ.**
 Коста Ранковъ.
 Д-ръ Христо Йордановъ.
 Миланъ Макавѣевъ.

Секретари: { **Иванъ Бѣлиновъ.**
 Д-ръ Петъръ Гудевъ.
 Владимиръ Недѣлевъ.

Началникъ на Стенографическото Бюро: Т. Хр. Гължбовъ.